

към живота с неговите превратности, широтата на мисълта и линиите тепърва ще се слоят с тази европейска чувствителност, съчетана с бурната и хипнотична любов, която навлиза в живота на композитора заедно с Жорж Санд. Това е времето, когато Шопен решава, че иска да се премести от Полша в някоя голяма европейска столица, но все още не се е установил в Париж.

Фредерик Шопен започва да свири на пиано, когато е на 4, пише „героични стихове“, когато е на 6, а преди да навърши 10 е наричан „втория Моцарт“. Първа идва славата му на изумителен пианист, но постепенно музиката, която той създава, става все по задълбочена и съвършено красива и застига и задминава солистичните му успехи. Той самият упорито работи над себе си и развива експресивността, хармоничния и колоритния потенциал на пианото като инструмент с изумителна смелост и иновативност. Буря и нежност се борят в душата и на нотния лист на французина с полска душа. Различни влияния преминават край него и оставят отпечатък – от Белини Шопен се научава да интерпретира пианото като „пеец“ инструмент; от Хумел заимства виртуозния блясък, който пречупва през собствената си деликатна музикална призма; от миналото в лицето на Бах се учи на чистотата в изграждането на отделните фрагменти на „музикалната постройка“, а от полската фолклорна музика – на елементите, които отличават неговата музика от тази на всички останали европейски композитори. Концертът във фа минор, който ще чуете, Шопен пише по време на следването си във Варшава. Вдъхновен е от любовта си към оперната певица Констанца Гладковска. Премиерата пред отбрана публика е на 3 март 1830, солист е авторът, а две седмици по-късно е представен в Националния театър във Варшава. Шопен е малко разочарован от реакцията на публиката, която е положителна, но няма нищо общо с очаквания от него възторг. Едва ли са усетили, че присъстват на премиерата на концерт, който ще се превърне в един от най-изпълняваните в света.

ФРАНЦ ШУБЕРТ е сред най-изтъкнатите и важни представители на Виенската школа и водеща за романтизма фигура. Въпреки краткия си живот (едва 31 години) той създава прекрасни образци в много жанрове, като камерната музика е много обичана от него територия. Композира квартета „Смъртта и момичето“ през тежката за него 1824 – годината, в която разбира, че е сериозно болен. В тази творба той влага своите мисли за взаимоотношенията между човека и смъртта. Квартетът е силно драматичен и именно този драматизъм по-късно ще привлече Малер да му даде оркестров прочит.

Заглавието „Смъртта и момичето“ Шуберт взема от песента, която е в основата на втората част на квартета. И друг път се случва той да използва своя вокална творба в камерната си музика – най-разпознаваемия пример е с четвъртата част на прочутия квартет „Пътървата“ – там е разработена темата от песента със същото заглавие.

Песента Шуберт композира още през 1817 по текст на Матиас Клаудиус, като сюжетът за *смъртта и момичето* възниква в края на XV век в литературата и може да бъде проследен и в живописата.

Квартетът „Смъртта и момичето“ е публикуван след смъртта на Шуберт и се превръща в ключова за камерната музика творба.

Някъде около 1890 Густав Малер започва да разработва идеята за оркестрация на квартета – той нахвърля записки за версия за струнен оркестър с указания как би могла да се доразвие и за по-голям състав. Но докато е жив Малер, така и не се стига до изпълнението на тази версия. Години след неговата смърт, дъщеря му Ана открива ръкописа на Малер и го дава на двама негови ученици, които на базата на записките и указанията публикуват партитурата през 1984. Дълъг път „извървява“ тази творба, но си е струвало чакането, защото Малер е уловил и подчертал заложеното в квартета от Шуберт със средствата на по-големия състав, като във всяка нота и всеки щрих има респект към големия виенски композитор.

Програмата изготви Лилия Големинова

Община Варна
Министерство на културата

Международен музикален фестивал “Варненско лято” 2024

основан 1926 г.

Член на Европейската асоциация на фестивалите

КАМЕРЕН ОРКЕСТЪР НА СИМФОНИЧНИЯ ОРКЕСТЪР НА БАВАРСКОТО РАДИО

Артистичен директор
и концертмайстор-диригент

РАДОСЛАВ ШУЛЦ

Солист
АДРИАН ЙОТИКЕР, Швейцария
пиано

Проектът се реализира с финансовата подкрепа на
Фонд за подпомагане на музикални проекти
на професионални музиканти и ансамбли в чужбина
на Гьоте-институт, Германия

29 юни (събота)
20.00 часа

Фестивален и конгресен
център - Варна

ПРОГРАМА

ФРЕДЕРИК ШОПЕН

(1810 – 1849)

Концерт № 2 за пиано и оркестър фа минор ор.21

Maestoso

Larghetto

Allegro Vivace

ФРАНЦ ШУБЕРТ (1797–1828)/

ГУСТАВ МАЛЕР (1860 – 1911)

„Смъртта и момичето“ за струнен оркестър

Allegro

Andante con moto

Scherzo

Presto

**КАМЕРНИЯТ ОРКЕСТЪР НА СИМФОНИЧНИЯ
ОРКЕСТЪР НА БАВАРСКОТО РАДИО**

е създаден през 2000 година от Радослав Шулц и Карл Вагнер. Определят себе си като „асоциация от виртуози“, които искат като ансамбъл да култивират и развиват духа на камерната музика. Музицират едновременно спонтанно и деликатно, с изработен до съвършенство звук и са безукорни в стилистично отношение. Много бързо идват покани за телевизионни записи и издаване на албум, включващ творби на Чайковски за струнен оркестър. Критиката отбелязва техния „характерен, хомогенен и топъл звук“. Така Камерният оркестър на Симфоничния оркестър на Баварското радио става неизменна част от афиша на големите европейски градове, градят близки сътрудничества със солисти от

ранга на Елен Гримо и Франк Петер Цимерман. Именно с Гримо през 2011 те записват два от концертите на Моцарт. Дойче грамофон издава този албум, който става номер 1 в класациите за класическа музика в САЩ. Записват също така концертите на Й.С. Бах с Лиза Батиашвили, отново за Дойче Грамофон. Свирили са с Ланг Ланг, Миша Майски, Сабине Майер, Диана Дамрау, Вадим Репин и други.

РАДОСЛАВ ШУЛЦ е роден в Полша, той е трето поколение цигулар в семейството и съвсем логично първо негов учител е майка му. Дебютира като солист на оркестър, когато е на 10, с концерта на Менделсон. Продължава обучението си във Варшава при Ирена Дубинска, след което заминава за Ханوفر, където учи при Йенс Елерман и Лондон, където негов преподавател е Ифра Нийман. Финална точка в неговото формиране е специализацията в Амстердам при Херман Креберс. Носител е на много награди от международни конкурси, сред които „Виенявски“, „Сарасате“ в Памплона, „Сибелиус“ в Хелзинки „Шпор“ във Фрайбургер и „Крайслер“ във Виена. През 1992 е удостоен с наградата на името на Хенрик Шеринг за интерпретацията си на Моцарт. Следват все повече покани и като солист на големи оркестри обикаля Европа и Азия. През 1998 става първи концертмайстор на Симфоничния оркестър на Баварското радио, а от 2000 е артистичен директор и концертмайстор на камерния състав на оркестъра.

Швейцарският пианист **АДРИАН ЙОТИКЕР** е солист и камерен музикант със световна кариера, като в същото време е изключително ценен и търсен като педагог. Критиците определят техниката му като «безупречна, изключително разнообразна» и високо оценяват неговите «ефирно леки докосвания» и «точно премерен колорит на звука». Впечатляваща е «способността му да потопи публиката в ярка и блестяща атмосфера».

Първи учител по пиано на Йотикер е неговия баща, след това - Ханс-Рудолф Болер. Учи в

Консерваторията в Цюрих, а след това в Джулиард скул в Ню Йорк при Бела Давидович, като ходи на уроци и при Лазар Берман. Печели много национални награди и стипендии, не закъсняват и международните отличия (в Кьолн, конкурса „Клара Хаскил“, в Дъблин). През 1994 е отличен с наградата за принос към културата в родния си град заради основаването на Фестивала за камерна музика на Санкт Гален. През 1995 печели престижния Международен конкурс за пиано ARD в Мюнхен. Концертните му изяви в Европа, Америка и Австралия са резултат от съвместна работа със световни оркестри като Тонхале - Цюрих, Оркестъра на Баварското радио, Ирландския симфоничен оркестър, Staatskapelle Dresden и много други. След успешно турне в Европа със Симфоничния оркестър на Мелбърн е поканен да свири в Австралия и осъществява два големи гастрола там, свирейки с най-големите им оркестри. Изпълнява всички концерти за пиано от Бела Барток със Симфоничния оркестър на Мюлуз под палката на Даниел Клайнер. Изнася рецитали и свири камерна музика на сцената на Berliner Philharmonie, Gewandhaus Leipzig, Festspielhaus Salzburg, KKL, Teatro La Fenice. Реализира камерни проекти със съпругата си Паола Де Пианте Вичин (Piano Duo Paola & Adrian Oetiker) и с много други музиканти от световна класа. От 1996 е професор по пиано във Висшето училище по музика в Базел, а от 2011 и във Висшето училище по музика и театър в Мюнхен. Артистичен директор е на Международната лятна академия в Етал.

ФРЕДЕРИК ШОПЕН създава двата си клавирни концерта в рамките на две години – между 1829 и 1830, когато все още „полското“ у него е по-силно от „френското“. Роден в семейство, в което майка полякиня и баща французин са намерили крехко равновесие, младият Фредерик израства под влиянието на най-красивото и уязвимото от светоусещането на тези два свята, различни и по своему аристократични. Силната славянска любов